

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (desiata komora)

z 2. marca 2017*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Súdna spolupráca v občianskych a obchodných veciach — Doručovanie súdnych a mimosúdnych písomností — Nariadenie (ES) č. 1393/2007 — Články 8, 14 a 19 — Doručovanie návrhu na začatie konania poštou — Nedostatok prekladu písomnosti — Príloha II — Vzorové tlačivo — Neexistencia — Dôsledky — Doručovanie doporučeným listom s potvrdením o doručení — Nevrátenie potvrdenia o doručení — Prijatie návrhu na začatie konania treťou osobou — Podmienky platnosti postupu“

Vo veci C-354/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal da Relação de Évora (Odvolací súd Évora, Portugalsko) z 11. júna 2015 a doručený Súdnemu dvoru 13. júla 2015, ktorý súvisí s konaním:

Andrew Marcus Henderson

proti

Novo Banco SA,

SÚDNY DVOR (desiata komora),

v zložení: predsedníčka desiatej komory M. Berger, sudcovia E. Levits a F. Biltgen (spravodajca),

generálny advokát: M. Bobek,

tajomník: V. Giacobbo-Peyronnel, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 7. júla 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, M. Figueiredo a R. Chambel Margarido, splnomocnení zástupcovia,
- španielska vláda, v zastúpení: M. J. García-Valdecasas Dorrego, splnomocnená zástupkyňa,
- holandská vláda, v zastúpení: M. Bulterman a B. Koopman, splnomocnené zástupkyne,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Wilderspin, P. Guerra e Andrade a M.M. Farrajota, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: portugalcina.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 8. septembra 2016,
vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 (Ú. v. EÚ L 324, 2007, s. 79).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pánom Andrewom Marcusom Hendersonom a bankou Novo Banco SA vo veci žaloby podanej touto bankou v nadväznosti na nevykonanie zo strany pána Hendersona dvoch zmlúv o obchodnom nájme uzavretých medzi účastníkmi konania.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie č. 1393/2007

- 3 V záujme správneho fungovania vnútorného trhu je cieľom nariadenia č. 1393/2007 v súlade s jeho odôvodnením 2 zlepšiť efektívnosť a rýchlosť súdnych konaní vytvorením zásady priameho zasielania súdnych a mimosúdnych písomností.
- 4 Toto nariadenie je uplatniteľné podľa jeho článku 1 ods. 1 v občianskych a obchodných veciach, keď sa má zaslať súdna alebo mimosúdna písomnosť z jedného členského štátu do iného, aby sa tam doručila.
- 5 Podľa jeho článku 1 ods. 2 sa toto nariadenie neuplatní, ak nie je známa adresa osoby, ktorej sa má písomnosť doručiť.
- 6 Odsek 3 tohto článku 1 spresňuje, že „v tomto nariadení pojem ‚členský štát‘ znamená členské štáty okrem Dánska“.
- 7 Kapitola II nariadenia č. 1393/2007 obsahuje ustanovenia, ktoré stanovujú rôzne prostriedky zasielania a doručovania súdnych písomností. Delí sa na dva oddiely.
- 8 Oddiel 1 tejto kapitoly sa vzťahuje na zaslanie prostredníctvom orgánov určených členskými štátmi, nazývaných „odosielajúce orgány“ a „prijímajúce orgány“, ktoré sú príslušné na zasielanie písomností na účely ich doručenia v inom členskom štáte a na prijímanie takýchto písomností z iného členského štátu.
- 9 V tomto oddiele sa nachádza najmä článok 8 tohto nariadenia, nazvaný „Odmietnutie prevzatia písomnosti“, podľa ktorého:
„1. Prijímajúci orgán na vzorovom tlačive uvedenom v prílohe II informuje adresáta o tom, že môže doručovanú písomnosť odmietnuť prevziať pri jej doručení alebo ju môže vrátiť prijímajúcemu orgánu v lehote jedného týždňa, pokiaľ písomnosť nie je napísaná v jednom z nasledujúcich jazykov alebo k nej nie je pripojený preklad do niektorého z nasledujúcich jazykov:

a) jazyk, ktorému adresát rozumie, alebo

- b) úradný jazyk prijímajúceho členského štátu, alebo ak je v danom členskom štáte niekoľko úradných jazykov, úradný jazyk alebo jeden z úradných jazykov miesta, kde sa má doručiť.
2. Ak bol prijímajúci orgán informovaný, že adresát odmietol podľa odseku 1 prevziať písomnosť, okamžite o tom informuje odosielajúci orgán osvedčením podľa článku 10 a vráti žiadosť a písomnosti, ktorých preklad sa vyžaduje.
3. Ak adresát odmietol podľa odseku 1 písomnosť prevziať, doručenie písomnosti možno napraviť tak, že písomnosť s prekladom do jazyka uvedeného v odseku 1 sa adresátovi doručí v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia. V takom prípade je dňom doručenia písomnosti deň, keď sa písomnosť s prekladom doručí v súlade s právnym poriadkom prijímajúceho členského štátu. Ak sa podľa právneho poriadku členského štátu písomnosť musí doručiť v určitej lehote, dátum, ktorý sa vezme do úvahy vo vzťahu k žiadateľovi, je deň doručenia pôvodnej písomnosti určený podľa článku 9 ods. 2.
4. Odseky 1, 2 a 3 sa tiež uplatnia na spôsoby odosielania a doručovania súdnych písomností podľa oddielu 2.
5. Na účely odseku 1 diplomatickí zástupcovia alebo konzulárni úradníci, ak sa doručuje podľa článku 13, alebo orgány, alebo osoby, ak sa doručuje podľa článku 14, informujú adresáta, že môže odmietnuť prijať písomnosť a že všetky odmietnuté písomnosti sa musia vrátiť späť týmto zástupcom, úradníkom alebo orgánom či osobám.“
- 10 Oddiel 2 kapitoly II nariadenia č. 1393/2007 určuje „iné spôsoby zasielania a doručovania súdnych písomností“, to znamená zasielanie konzulárnou alebo diplomatickou cestou (článok 12), doručovanie diplomatickými zástupcami alebo konzulárnymi úradníkmi (článok 13), doručovanie poštou (článok 14) a priame doručovanie (článok 15).
- 11 Pokiaľ ide o doručovanie poštou, článok 14 tohto nariadenia stanovuje:
- „Každý členský štát môže doručovať súdne písomnosti osobám bývajúcim v inom členskom štáte priamo poštou doporučeným listom s potvrdením o doručení alebo iným rovnocenným dokladom.“
- 12 Článok 19 tohto nariadenia s názvom „Neprítomnosť odporcu v konaní“ znie:
1. Ak sa do iného členského štátu malo odoslať predvolanie [mal odoslať návrh na začatie konania – *neoficiálny preklad*] alebo iná rovnocenná písomnosť podľa ustanovení tohto nariadenia a odporca sa nedostavil, nemožno vydať rozsudok [súd je povinný prerušiť konanie – *neoficiálny preklad*], pokiaľ sa nezistí, že:
- a) písomnosť sa doručila spôsobom predpísaným vnútroštátnym právnym poriadkom prijímajúceho členského štátu pre doručovanie písomností vo vnútroštátnych konaniach osobám na jeho území alebo
- b) písomnosť sa skutočne odovzdala odporcovi alebo doručila do jeho bydliska iným spôsobom ustanoveným týmto nariadením
- a že v každom z týchto prípadov sa doručenie alebo odovzdanie uskutočnilo v dostatočnom časovom predstihu, aby sa odporca mohol hájiť.

2. Každý členský štát môže v súlade s článkom 23 ods. 1 vyhlásiť, že napriek ustanoveniu odseku 1 môže sudca vydať rozsudok, aj ak nedostal žiadne osvedčenie o doručení alebo odovzdaní, ak sa splnili všetky tieto podmienky:

- a) písomnosť sa odoslala jedným zo spôsobov ustanovených týmto nariadením;
- b) uplynula lehota, ktorú sudca považuje za primeranú v konkrétnom prípade, najmenej však šesť mesiacov odo dňa odoslania písomnosti;
- c) nedošlo žiadne osvedčenie o doručení napriek všetkému úsiliu získať ho prostredníctvom príslušných orgánov alebo úradov prijímajúceho členského štátu.

3. Bez ohľadu na odseky 1 a 2 môže sudca v naliehavých prípadoch nariadiť akékoľvek predbežné alebo ochranné opatrenia.

4. Ak sa do iného členského štátu malo odoslať predvolanie [návrh na začatie konania – *neoficiálny preklad*] alebo iná rovnocenná písomnosť podľa ustanovení tohto nariadenia a vydal sa rozsudok proti odporcovi, ktorý sa nedostavil, sudca má právo odpustiť dôsledky uplynutia lehoty na odvolanie proti rozsudku, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) odporca sa bez svojho zavinenia nedozvedel o tejto písomnosti v dostatočnom časovom predstihu, aby sa mohol hájiť, alebo o rozsudku včas, aby sa mohol odvolať, a
- b) odporca uviedol na svoju obhajobu skutočnosti, ktoré zjavne spochybňujú vecnú stránku návrhu.

Žiadosť o odpustenie dôsledkov uplynutia odvolacej lehoty sa môže podať iba v primeranom čase od okamihu, keď sa odporca o rozsudku dozvedel.

Každý členský štát môže vyhlásiť podľa článku 23 ods. 1, že takáto žiadosť sa neprijme, ak sa podá po uplynutí lehoty, ktorú vymedzí vo svojom vyhlásení, ale táto lehota nesmie byť kratšia ako jeden rok odo dňa vydania rozsudku.

...“

13 Portugalská republika urobila v súlade s článkom 23 nariadenia č. 1393/2007 nasledujúce vyhlásenie:

„Článok 9 – Dátum doručenia

V súlade s portugalskou právnou úpravou a pokiaľ nie je uvedené inak, písomnosti sa musia doručiť v lehote piatich dní podľa článku 166 Občianskeho súdneho poriadku.

...

Článok 19 – Neprítomnosť odporcu v konaní

Vzhľadom na to, že Portugalsko nemá v úmysle využiť možnosť stanovenú v článku 19 ods. 2, portugalské súdy sa naň nemôžu odvolávať.

Portugalsko stanovuje na jeden rok odo dňa vydania napadnutého rozhodnutia lehotu, v ktorej možno podať žiadosť o odpustenie dôsledkov preklúzie vyplývajúcej z uplynutia lehoty na podanie žaloby (pozri článok 19 ods. 4).“

Nariadenie (ES) č. 44/2001

- 14 Článok 26 ods. 2 a 3 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42) stanovuje:

„2. Súd preruší konanie dovtedy, kým sa nepreukáže, že žalovaný mal možnosť prevziať písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocennú písomnosť v dostatočnom čase, aby mohol pripraviť svoju obhajobu alebo na tento účel sa prijali všetky potrebné kroky.

3. Článok 19 nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 [z 29. mája 2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (Ú. v. ES L 160, 2000, s. 37; Mim. vyd. 19/001, s. 227)] sa uplatní namiesto odseku 2, ak sa písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť musela doručovať z jedného členského štátu do iného členského štátu podľa tohto nariadenia.“

- 15 Článok 34 bod 2 nariadenia č. 44/2001 stanovuje, že rozsudok vydaný v jednom členskom štáte sa v inom členskom štáte neuzná v prípade „... ak sa [žalovanému] nedoručila písomnosť, ktorou sa začalo konanie alebo rovnocenná písomnosť v dostatočnom čase a takým spôsobom, aby si mohol zabezpečiť obhajobu, okrem prípadu, že žalovaný opomenul začať konanie, ktorým by napadol rozsudok, keď tak mohol urobiť“.

Nariadenie (ES) č. 805/2004

- 16 Podľa článku 14 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky (Ú. v. EÚ L 143, 2004, s. 15; Mim. vyd. 19/007, s. 38), nazvaného „Doručenie bez dokladu o prijatí zo strany dlžníka“:

„Dokument o začatí súdneho konania alebo rovnocenný dokument a akékoľvek predvolanie na súdne pojednávanie môžu byť doručené dlžníkovi aj jedným z týchto spôsobov:

- a) osobné doručenie na osobnú adresu dlžníka osobám, ktoré žijú v tej istej domácnosti ako dlžník alebo sú tam zamestnané;

...“

Portugalské právo

- 17 V súlade s článkom 188 ods. 1 písm. e) Código de Processo Civil (Občiansky súdny poriadok) nie je doručenie platné, ak sa preukáže, že adresát osobného doručenia nemal vedomosť o písomnosti, ktorá mala byť doručená, z dôvodov, ktoré mu nemožno pripísať, inými slovami, ak dotknutá osoba vyvrátila domnienku stanovenú v článku 230 toho istého poriadku.
- 18 Podľa článku 189 Občianskeho súdneho poriadku sa však nedostatok platnosti doručenia napraví, ak sa žalovaný zúčastní na konaní bez toho, aby poukázal na existenciu tohto nedostatku.
- 19 Z článku 191 ods. 1 tohto poriadku vyplýva, že bez toho, aby bol dotknutý jeho článok 188, je doručenie neplatné, ak náležitosti predpísané zákonom neboli dodržané.
- 20 V súlade s článkom 191 ods. 2 tohto poriadku treba túto neplatnosť namietnuť v lehote stanovenej v liste o doručení na účely spochybnenia tvrdení žalobcu v návrhu na začatie konania alebo v prípade nedostatku takejto lehoty v rámci prvého úkonu v konaní.

- 21 Vo veci samej je nepochybné, že táto lehota bola 20 dní, teda lehota 10 dní uplatniteľná v rámci predbežných opatrení, predĺžená o 10-dňovú lehotu zohľadňujúcu vzdialenosť, odo dňa, keď sa považuje doručenie návrhu na začatie konania za vykonané.
- 22 Podľa článku 191 ods. 4 toho istého poriadku návrh na neplatnosť sa zohľadní iba vtedy, ak dotknutý nedostatok môže znemožniť obranu adresáta doručenia.
- 23 Podľa článku 228 Občianskeho súdneho poriadku, nazvaného „Doručenie osobe poštou“:
- „1. Doručenie osobe poštou sa uskutočňuje doporučeným listom s potvrdením o doručení podľa úradne schváleného postupu, zaslaným adresátovi doručenia, do jeho miesta bydliska alebo na pracovisko; zahŕňa všetky skutočnosti uvedené v predchádzajúcom článku, ako aj oznámenie tretej osobe, ktorá ho prijme, o jej zodpovednosti za obdobných podmienok ako v prípade nedobromyseľného konania, ak čo najskôr neodovzdá list adresátovi.
2. List možno odovzdať po podpísaní potvrdenia o doručení adresátovi alebo akejkoľvek inej osobe, ktorá sa nachádza v mieste jeho bydliska alebo na jeho pracovisku a ktorá vyhlási, že je spôsobilá urýchlene ho odovzdať adresátovi.
3. Pred podpísaním potvrdenia o doručení doručovateľ poštovej služby overí totožnosť adresáta doručenia alebo tretej osoby, ktorej odovzdáva list, a poznačí si informácie uvedené na preukaze totožnosti alebo na akomkoľvek inom úradnom dokumente umožňujúcom identifikáciu.“
- 24 Podľa článku 230 ods. 1 tohto poriadku sa doručenie poštou prostredníctvom doporučeného listu s potvrdením o doručení považuje za vykonané v deň, v ktorý došlo k podpísaniu potvrdenia o doručení. Zásielka obsahujúca písomnosť, ktorá sa má doručiť, sa preto považuje za odovzdanú osobe, ktorá je jej adresátom, aj keď potvrdenie o doručení podpísala tretia osoba, pričom táto zásielka sa považuje za odovzdanú adresátovi v deň, ktorý sa nachádza na potvrdení o doručení, až do preukázania opaku týmto adresátom.
- 25 Zo spisu predloženého Súdneho dvoru vyplýva, že v konkrétnej situácii tak musí adresát písomnosti preukázať, že doručovaná písomnosť mu nebola odovzdaná alebo že mu bola odovzdaná v neskorší deň, ako je predpokladaný deň z dôvodov, ktoré mu nemožno pripísať.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 26 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že Banco Espírito Santo SA, neskôr Novo Banco, bankový ústav so sídlom v Portugalsku, a pán Henderson, s bydliskom v Írsku, uzavreli v roku 2008 dve zmluvy o nájme týkajúce sa dvoch obchodných priestorov v budove nachádzajúcej sa v obci Portimão (Portugalsko), ktorej vlastníkom je tento bankový ústav.
- 27 Uvedené veci boli odovzdané pánovi Hendersonovi, ktorý sa ujal ich držby v deň podpisu uvedených zmlúv.
- 28 Keďže pán Henderson nezaplatil nájomné vzťahujúce sa na tieto prenajaté priestory v priebehu roka 2012 a nezaplatil následné platby, Novo Banco ho 28. februára 2014 vyzvala na zaplatenie dlžných súm pod hrozbou odstúpenia od dotknutých zmlúv.
- 29 Doporučeným listom zo 4. apríla 2014 Novo Banco informovala pána Hendersona o odstúpení od zmlúv uzavretých medzi zmluvnými stranami.
- 30 Dlh predstavoval k tomuto dňu sumu 20 437,03 eura, ale pán Henderson odmietol vrátiť právo užívania dotknutých priestorov ich majiteľovi.

- 31 Novo Banco sa obrátila na Tribunal de Comarca de Faro (Odvodný súd Faro, Portugalsko) s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia týkajúcim sa súdneho vypratania prenajatých nehnuteľností.
- 32 Tribunal de Comarca de Faro (Odvodný súd Faro) dal doručiť tento návrh pánovi Hendersonovi doporučeným listom s potvrdením o doručení na jeho adresu v Írsku.
- 33 Keďže potvrdenie o doručení sa nevrátilo, Tribunal de Comarca de Faro (Odvodný súd Faro) zaslal portugalskej poštovej službe žiadosť o informácie. Táto služba mu odpovedala, že podľa informačných registrov poštového operátora v Írsku, členskom štáte určenia, bol dotknutý list odovzdaný adresátovi 22. júla 2014.
- 34 Po konštatovaní, že pán Henderson nereagoval dostavením sa a napadnutím opatrenia, ktoré je predmetom návrhu, Tribunal de Comarca de Faro (Odvodný súd Faro) vydal rozsudok, ktorým vyhovel návrhu banky Novo Banco.
- 35 Dňa 7. októbra 2014 pán Henderson podal proti tomuto rozsudku odvolanie na vnútroštátny súd, Tribunal da Relação de Évora (Odvolací súd Évora, Portugalsko), a poukázal na neplatnosť doručenia návrhu na začatie konania.
- 36 Na jednej strane sa totiž potvrdenie o doručení doporučeného listu nenachádzalo v spise, čo predstavovalo porušenie formálnej podmienky stanovenej portugalskou právnou úpravou. Okrem toho pán Henderson osobne neprijal doručenie návrhu na začatie konania pred Tribunal de Comarca de Faro (Obvodný súd Faro) a nevedel, kto prijal list považovaný za doručenie, takže nemal vedomosť o konaní, ktoré sa proti nemu začalo. Na druhej strane vzorové tlačivo upravené v prílohe II nariadenia č. 1393/2007 mu nebolo oznámené. Preto nebol informovaný o svojom práve odmietnuť prijatie doručenia súdnej písomnosti spísanej výlučne v portugalskom jazyku, zatiaľ čo v danom prípade sa vyžadoval preklad do anglického či gaelského jazyka. V súlade s judikatúrou Supremo Tribunal de Justiça (Najvyšší súd, Portugalsko) totiž takýto nedostatok má za následok neplatnosť doručenia. Podľa pána Hendersona každé z týchto dvoch nedostatkov predstavovalo nielen porušenie podstatnej náležitosti, ale tiež porušenie jeho práv na obranu. Napraviť tieto nedostatky by mohlo iba nové doručenie v súlade s formálnymi požiadavkami.
- 37 Rozsudkom z 29. januára 2015 vnútroštátny súd zamietol všetky tieto tvrdenia a potvrdil tak rozsudok vydaný v prvostupňovom konaní.
- 38 Dňa 13. februára 2015 pán Henderson požiadal o revíziu tohto rozsudku a poukázal na jeho rozpor s právom Únie a osobitne s požiadavkami nariadenia č. 1393/2007.
- 39 Vnútroštátny súd sa na jednej strane domnieva, že účelom potvrdenia o doručení, ktoré sa v danej veci nevrátilo, je preukázať, že súdna písomnosť bola riadne doručená svojmu adresátovi, a určiť presný dátum tohto doručenia. Na druhej strane tento súd konštatuje, že k doporučenému listu adresovanému pánovi Hendersonovi nebolo pripojené vzorové tlačivo upravené v prílohe II nariadenia č. 1393/2007, a preto žalovaný nebol informovaný o svojom práve odmietnuť prijatie písomnosti, ktorá mu bola doručovaná.
- 40 V tomto ohľade sa uvedený súd po prvé pýta, či dokument poskytnutý v predmetnej veci poštovou službou členského štátu bydliska adresáta doručenia je spôsobilý napraviť nedostatok potvrdenia o doručení, keďže je na ňom podpis osoby, ktorá prijala doporučený list, ako aj dátum, kedy k tomuto prijatiu došlo.

- 41 Po druhé sa pýta na súlad s nariadením č. 1393/2007 ustanovenia vnútroštátneho práva, podľa ktorého doručenie poštou sa považuje za platne vykonané, ak je potvrdenie o doručení podpísané a datované, hoci aj treťou osobou, keďže sa predpokladá, až do preukázania opaku zo strany adresáta písomnosti, že list bol skutočne odovzdaný touto treťou osobou adresátovi ku dňu, ktorý je uvedený na potvrdení o doručení, v danom prípade 22. júla 2014.
- 42 Po tretie sa vnútroštátny súd pýta, či vnútroštátna právna úprava, ktorá stanovuje, že opomenutie podstatnej náležitosti, akou je neexistencia vzorového tlačiva upraveného v prílohe II nariadenia č. 1393/2007, musí spôsobiť neplatnosť doručenia, ale že túto neplatnosť možno vysloviť iba vtedy, ak je vznesená v lehote stanovenej tou istou právnou úpravou, teda v predmetnej veci 20 dní od dňa, ktorý sa považuje za deň doručenia, spĺňa požiadavky nariadenia č. 1393/2007.
- 43 Za týchto okolností Tribunal da Relação de Évora (Odvolací súd Évora) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. V prípade, že portugalský súd, ktorý rozhoduje v občianskom súdnom konaní vedenom proti občanovi s bydliskom v inom členskom štáte Európskej únie, nariadil doručenie písomnosti tomuto občanovi na účely uvedeného konania doporučeným listom s potvrdením o doručení, a nedošlo k vráteniu príslušného potvrdenia o doručení, môže sa portugalský súd vzhľadom na nariadenie [č. 1393/2007] a zásady, z ktorých toto nariadenie vychádza, domnievať, že toto doručenie písomnosti bolo vykonané, na základe dokumentov predložených poštovým podnikom štátu bydliska adresáta písomnosti, ktoré preukazujú odovzdanie doporučeného listu s potvrdením o doručení adresátovi?
2. Odporuje uplatnenie článku 230 portugalského Občianskeho súdneho poriadku v prípade uvedenom v prvej otázke nariadeniu [č. 1393/2007] a zásadám, z ktorých nariadenie vychádza?
3. Odporuje uplatnenie článku 191 ods. 2 portugalského Občianskeho súdneho poriadku v prejednávanej spore nariadeniu [č. 1393/2007] a zásadám, z ktorých nariadenie vychádza?“

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné pripomienky

- 44 Na úvod treba uviesť, že vnútroštátny súd konštatoval, že k doporučenému listu zaslanému pánovi Hendersonovi na účely doručenia návrhu na začatie konania pred Tribunal de Comarca de Faro (Obvodný súd Faro) do jeho bydliska v Írsku nebolo pripojené vzorové tlačivo upravené v prílohe II nariadenia č. 1393/2007.
- 45 Na jednej strane sa teda tretia otázka týka dôsledkov, ktoré musí súd rozhodujúci v členskom štáte pôvodu vyvodiť z takéhoto nedostatku.
- 46 Na druhej strane za predpokladu, že by sa na uvedenú otázku odpovedalo tak, že takýto nedostatok spôsobuje neplatnosť doručenia v súlade s tým, čo v tomto ohľade v zásade stanovuje portugalská právna úprava, nebolo by už opodstatnené pre Súdny dvor rozhodnúť o dvoch prvých prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú osobitných procesných aspektov v prípade doručenia poštou.
- 47 Za týchto podmienok treba najprv odpovedať na tretiu otázku.

O tretej otázke

- 48 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má nariadenie č. 1393/2007 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je úprava dotknutá vo veci samej, podľa ktorej za predpokladu, že súdna písomnosť doručovaná žalovanému s bydliskom na území iného členského štátu nebola vyhotovená alebo k nej nie je pripojený preklad do jazyka, ktorému tento adresát rozumie, alebo do úradného jazyka prijímajúceho členského štátu, alebo ak je v tomto členskom štáte niekoľko úradných jazykov, do úradného jazyka alebo do jedného z úradných jazykov miesta, kde sa má doručiť, opomenutie vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II tohto nariadenia má za následok neplatnosť uvedeného doručenia, pričom však túto neplatnosť musí ten istý žalovaný namietnuť v určenej lehote alebo na začiatku konania a pred akoukoľvek obranou vo veci samej.
- 49 V tomto ohľade treba pripomenúť, že nariadenie č. 1393/2007 vo svojom článku 8 ods. 1 výslovne upravuje možnosť adresáta písomnosti, ktorá sa má doručiť, odmietnuť jej prijatie z dôvodu, že dotknutá písomnosť nie je vyhotovená v jazyku, ktorému má rozumieť, alebo že k nej nie je pripojený preklad do takéhoto jazyka.
- 50 V tomto kontexte Súdny dvor už rozhodol, že možnosť odmietnuť prijať písomnosť, ktorá sa má doručiť, predstavuje právo adresáta tejto písomnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. septembra 2015, *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, bod 49, a uznesenie z 28. apríla 2016, *Alta Realitat*, C-384/14, EU:C:2016:316, bod 61).
- 51 Ako to už Súdny tiež zdôraznil, právo odmietnuť prijať písomnosť, ktorá sa má doručiť, vyplýva z nevyhnutnosti chrániť právo adresáta tejto písomnosti na obranu v súlade s požiadavkami spravodlivého procesu zakotveného v článku 47 druhom odseku Charty základných práv Európskej únie a v článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného 4. novembra 1950 v Ríme (pozri v tomto zmysle uznesenie z 28. apríla 2016, *Alta Realitat*, C-384/14, EU:C:2016:316, bod 73). Hoci totiž cieľom nariadenia č. 1393/2007 je v prvom rade zlepšiť efektívnosť a rýchlosť súdnych konaní, ako aj zabezpečiť riadny výkon spravodlivosti, Súdny dvor rozhodol, že tieto ciele nemožno dosiahnuť oslabením, a to akýmkoľvek spôsobom, účinného dodržiavania práva adresátov týchto písomností na obranu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. septembra 2015, *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, body 30 a 31, ako aj uznesenie z 28. apríla 2016, *Alta Realitat*, C-384/14, EU:C:2016:316, body 48 a 49).
- 52 Preto treba dbať nielen na to, aby adresát písomnosti skutočne prevzal predmetnú písomnosť, ale aj na to, aby mal možnosť spoznať a účinne a úplne pochopiť význam a dosah návrhu, ktorý bol proti nemu podaný v cudzine, tak, aby mohol účinne pripraviť svoju obranu a uplatniť svoje práva v členskom štáte pôvodu (rozsudok zo 16. septembra 2015, *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, bod 32 a citovaná judikatúra, ako aj uznesenie z 28. apríla 2016, *Alta Realitat*, C-384/14, EU:C:2016:316, bod 50).
- 53 Na to, aby právo odmietnutia nachádzajúce sa v článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007 mohlo užitočne vyvolať účinky, je nevyhnutné, aby bol adresát písomnosti riadne informovaný, vopred a písomne, o existencii tohto práva (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. septembra 2015, *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, body 50 a 54, ako aj uznesenie z 28. apríla 2016, *Alta Realitat*, C-384/14, EU:C:2016:316, body 62 a 66).
- 54 V systéme zavedenom nariadením č. 1393/2007 sa mu táto informácia poskytuje prostredníctvom vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II tohto nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. septembra 2015, *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, bod 50, ako aj uznesenie z 28. apríla 2016, *Alta Realitat*, C-384/14, EU:C:2016:316, bod 62).

- 55 Pokiaľ ide o dosah, ktorý sa má priznať tomuto vzorovému tlačivu, Súdny dvor už rozhodol, že nariadenie č. 1393/2007 neupravuje nijakú výnimku z jeho používania (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. septembra 2015, *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, bod 45, ako aj uznesenie z 28. apríla 2016, *Alta Realitat*, C-384/14, EU:C:2016:316, bod 59).
- 56 Z tohto zistenia, ako aj z účelu sledovaného vzorovým tlačivom upraveným v prílohe II nariadenia č. 1393/2007, ako je opísané v bodoch 53 a 54 tohto rozsudku, Súdny dvor vyvodil, že prijímajúci orgán je povinný za každých okolností a bez toho, aby mal v tejto súvislosti možnosť voľnej úvahy, informovať adresáta písomnosti o jeho práve odmietnuť ju prevziať, pričom musí na tento účel systematicky používať vzorové tlačivo (rozsudok zo 16. septembra 2015, *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, bod 58, ako aj uznesenie z 28. apríla 2016, *Alta Realitat*, C-384/14, EU:C:2016:316, bod 68).
- 57 Okrem toho v prípade, keď prijímajúci orgán, ktorý má vykonať doručenie dotknutej písomnosti jej adresátovi s bydliskom v inom členskom štáte, nepripojil vzorové tlačivo nachádzajúce sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007, toto opomenutie nemôže mať za následok neplatnosť ani písomnosti, ktorá sa má doručiť, ani postupu doručovania, keďže takýto následok by bol nezlučiteľný s cieľom sledovaným týmto nariadením, ktorý spočíva v úprave priameho, rýchleho a účinného spôsobu zaslania písomností v obchodných a občianskych veciach medzi členskými štátmi (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. septembra 2015, *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, body 60 až 66).
- 58 Naopak, vzhľadom na to, že oznámenie tohto vzorového tlačiva predstavuje podstatnú formálnu náležitosť určenú na ochranu práva adresáta písomnosti na obranu, jeho opomenutie musí prijímajúci orgán napraviť v súlade s ustanoveniami uvedenými v nariadení č. 1393/2007. Tento orgán musí preto bezodkladne informovať adresáta písomnosti o jeho práve odmietnuť ju prevziať, a to tak, že mu na základe článku 8 ods. 1 tohto nariadenia zašle to isté vzorové tlačivo (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. septembra 2015, *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13, EU:C:2015:603, body 67, 70, 72 a 74, ako aj uznesenie z 28. apríla 2016, *Alta Realitat*, C-384/14, EU:C:2016:316, bod 71).
- 59 Aj keď sa veci, ktoré viedli k rozsudku zo 16. septembra 2015, *Alpha Bank Cyprus* (C-519/13, EU:C:2015:603), a uzneseniu z 28. apríla 2016, *Alta Realitat* (C-384/14, EU:C:2016:316), týkali postupu doručovania písomnosti na základe oddielu 1 kapitoly II nariadenia č. 1393/2007 týkajúceho sa zaslania písomnosti prostredníctvom odosielajúcich orgánov a prijímajúcich orgánov určených členskými štátmi, nič to nemení na skutočnosti, že, ako výslovne vyplýva zo znenia článku 8 ods. 4 tohto nariadenia, rovnaké pravidlá platia pre spôsoby doručovania súdnych písomností podľa oddielu 2 tej istej kapitoly.
- 60 V dôsledku toho sa na jednej strane záväzná a systematická povaha používania vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007 uplatňuje na spôsoby doručovania uvedené v kapitole II oddiele 2 tohto nariadenia a na druhej strane porušenie tejto povinnosti nemá za následok neplatnosť ani písomnosti, ktorá sa má doručiť, ani postupu doručovania.
- 61 Konkrétnejšie to platí za predpokladu, ako vo veci samej, doručenia prostredníctvom poštových služieb podľa článku 14 tohto nariadenia nachádzajúceho sa v tomto oddiele 2 jeho kapitoly II.
- 62 Vnútroštátna právna úprava, ako je úprava dotknutá vo veci samej, preto nemôže stanovovať, bez toho, aby sa tým porušilo nariadenie č. 1393/2007, že opomenutie vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007 musí byť postihnuté neplatnosťou, aj keď sa súčasne stanovuje, že táto neplatnosť môže byť krytá účinkom uplynutia určitej lehoty alebo nedostatkom reakcie adresáta písomnosti.

- 63 Aj napriek týmto možnostiam to nič nemení na skutočnosti, že takáto právna úprava, ktorá v zásade predpisuje neplatnosť ako dôsledok opomenutia vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007, sa zdá nezlučiteľná so systémom zavedeným týmto nariadením a účelom, ktorý sleduje, ako sa uviedlo v bodoch 57 a 60 tohto rozsudku.
- 64 Okrem toho, ako uviedol generálny advokát v bode 58 svojich návrhov, nijaký dôsledok nemôže byť platne vyvodený z okolnosti, že adresát písomnosti v určenej lehote nevzniesol námietku proti takémuto opomenutiu, keďže nemôže byť isté, práve vzhľadom na to, že uvedené tlačivo chýba, že dotknutá osoba sa skutočne dozvedela o svojom práve odmietnuť doručenie.
- 65 Preto možno nedostatok informovania vyplývajúci z tohto opomenutia platne napraviť iba odovzdaním vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007 v čo najkratšej lehote a v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia.
- 66 V každom prípade a ako Európska komisia správne poznamenala, vnútroštátna právna úprava, akou je úprava dotknutá vo veci samej, je nezlučiteľná s ustanoveniami článku 19 ods. 4 tohto nariadenia.
- 67 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba odpovedať na tretiu otázku tak, že nariadenie č. 1393/2007 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, podľa ktorej za predpokladu, že súdna písomnosť doručovaná žalovanému s bydliskom na území iného členského štátu nebola vyhotovená alebo k nej nie je pripojený preklad do jazyka, ktorému tento adresát rozumie, alebo do úradného jazyka prijímajúceho členského štátu, alebo ak je v tomto členskom štáte niekoľko úradných jazykov, do úradného jazyka alebo do jedného z úradných jazykov miesta, kde sa má doručiť, opomenutie vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II tohto nariadenia má za následok neplatnosť uvedeného doručenia, aj keď túto neplatnosť musí ten istý žalovaný namietnuť v určenej lehote alebo na začiatku konania a pred akoukoľvek obranou vo veci samej.
- 68 To isté nariadenie naopak vyžaduje, aby bolo takéto opomenutie napravené v súlade s ustanoveniami uvedenými v tomto nariadení prostredníctvom oznámenia vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II tohto nariadenia dotknutej osobe.

O prvej a druhej otázke

- 69 Vzhľadom na odpoveď na tretiu otázku je opodstatnené, aby Súdny dvor odpovedal tiež na prvú a druhú otázku.
- 70 Týmito otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má nariadenie č. 1393/2007 vykladať v tom zmysle, že doručenie návrhu na začatie konania prostredníctvom poštovej služby je platné, aj keď nedošlo k vráteniu potvrdenia o doručení doporučeného listu a je zrejme, že zásielku neprijal adresát písomnosti, ale tretia osoba.
- 71 S cieľom odpovedať na tieto otázky treba najskôr uviesť, že nariadenie č. 1393/2007 vyčerpávajúco upravuje rôzne spôsoby doručovania súdnych písomností, pre ktoré upravuje uplatniteľné pravidlá, nezavádza však medzi nimi hierarchiu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. februára 2006, Plumex, C-473/04, EU:C:2006:96, body 20 až 22, ako aj z 19. decembra 2012, Alder (C-325/11, EU:C:2012:824, body 31 a 32). Medzi týmito spôsobmi zaslania sa nachádza zaslanie prostredníctvom poštových služieb, dotknuté vo veci samej, ktoré je predmetom najmä článku 14 tohto nariadenia.
- 72 Ako Súdny dvor už rozhodol, ustanovenia nariadenia č. 1393/2007 sa majú vykladať spôsobom, aby sa v každom konkrétnom prípade zaručila spravodlivá rovnováha medzi záujmami žalobcu a záujmami žalovaného adresáta písomnosti, a to prostredníctvom zosúladenia cieľov efektívnosti a rýchlosti odosielania procesných písomností s požiadavkou zabezpečiť primeranú ochranu práva adresáta týchto

písomností na obranu, a to najmä prostredníctvom zabezpečenia skutočného a účinného prevzatia týchto písomností (rozsudok zo 16. septembra 2015, Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, bod 33 a citovaná judikatúra).

- 73 Tieto posledné uvedené požiadavky sú osobitne dôležité, pokiaľ ide, ako vo veci samej, o doručenie návrhu na začatie konania, keďže je nevyhnutné, aby sa adresát písomnosti dozvedel o existencii súdneho konania začatého proti nemu v inom členskom štáte a pochopil zmysel, dosah, ako aj procesné pravidlá, najmä v oblasti lehôt, konania začatého proti nemu, aby sa mohol účinne brániť.
- 74 Pokiaľ ide o prvý aspekt prvých dvoch položených otázok, týkajúci sa okolnosti, že potvrdenie o doručení doporučeného listu týkajúce sa doručenia návrhu na začatie konania sa nevrátilo orgánu, ktorý v členskom štáte pôvodu pristúpil k tomuto doručeniu, treba uviesť, že nariadenie č. 1393/2007 vo svojom článku 14 stanovuje, že doručovanie súdnej písomnosti osobe s bydliskom v inom členskom štáte prostredníctvom poštových služieb sa v zásade uskutočňuje prostredníctvom doporučeného listu s potvrdením o doručení.
- 75 Normotvorca Únie sa totiž domnieval, že takéto formálne náležitosti boli jednak spôsobilé ponúknuť adresátovi záruku, že skutočne dostane doporučenú zásielku obsahujúcu doručovanú písomnosť, a mohli predstavovať dôveryhodný dôkaz o riadnom priebehu postupu pre odosielateľa.
- 76 Konkrétnejšie, doporučený list umožňuje sledovať rôzne etapy doručovania adresátovi. Pokiaľ ide o potvrdenie o doručení, ktoré sa vyplňa v okamihu, keď tento adresát alebo prípadne jeho zástupca prijíma zásielku, obsahuje údaje o dátume odovzdania, jeho mieste ako aj postavenie a podpis osoby, ktorá túto zásielku prijala. Potvrdenie o doručení sa následne vráti odosielateľovi a tým mu umožní dozvedieť sa o týchto skutočnostiach a súčasne ich preukázať v prípade spochybnenia.
- 77 Potvrdenie o doručení doporučeného listu tak predstavuje dôkaz o prijatí súdnej písomnosti doručovanej adresátom v prijímajúcom členskom štáte, ako aj o spôsobe odovzdania tejto písomnosti.
- 78 Ako však vyplýva zo samotného znenia článku 14 nariadenia č. 1393/2007, doručovanie prostredníctvom poštových služieb sa nemusí nevyhnutne uskutočniť prostredníctvom doporučeného listu s potvrdením o doručení.
- 79 Uvedené ustanovenie totiž spresňuje, že k takému istému doručeniu možno pristúpiť aj prostredníctvom „rovnocenného dokladu“ k doporučenému listu s potvrdením o doručení.
- 80 S cieľom určiť zmysel a dosah pojmov „rovnocenný doklad“ v zmysle tohto článku 14 treba spresniť, že z účelu tohto ustanovenia, ako je opísaný v bodoch 75 až 77 tohto rozsudku, vyplýva, že za „rovnocenný doklad“ možno považovať akýkoľvek prostriedok doručenia súdnej písomnosti, a dôkazu o ňom, poskytujúci záruky porovnateľné zárukám zaslania prostredníctvom doporučeného listu na pošte s potvrdením o doručení.
- 81 Presnejšie, alternatívny spôsob zaslania písomnosti musí predstavovať rovnakú úroveň istoty a dôveryhodnosti ako doporučený list s potvrdením o doručení, pokiaľ ide jednak o prijatie písomnosti jej adresátom a jednak o okolnosti prijatia.
- 82 V záujme rýchlosti súdnych konaní treba totiž dbať v čo najväčšej miere na to, aby adresát účinne prijal písomnosť, ktorá sa má doručiť, a aby toto prijatie mohol odosielateľ dôveryhodne preukázať.
- 83 V prípade sporu bude úlohou odosielateľa preukázať prostredníctvom materiálnych dôkazov týkajúcich sa odoslania písomnosti riadny priebeh postupu doručovania, pričom súd členského štátu pôvodu bude musieť posúdiť relevantnosť týchto dôkazov vzhľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu.

- 84 Z toho vyplýva, že skutočnosť, že v predmetnej veci sa potvrdenie o doručení nevrátilo, nie je sama osebe spôsobilá narušiť postup zaslania poštou, keďže táto formálna náležitosť môže byť nahradená dokladom poskytujúcim rovnocenné záruky.
- 85 Vnútroštátny súd rozhodujúci v členskom štáte pôvodu bude však musieť dbať na to, aby dôkazy vznesené na tento účel preukazovali, že adresát dostal dotknutú doručovanú písomnosť za takých podmienok, že jeho právo na obranu bolo dodržané.
- 86 Pokiaľ ide o druhý aspekt prvej a druhej otázky, týkajúci sa okolnosti, že v predmetnej veci doporučená zásielka obsahujúca písomnosť, ktorá sa má doručiť, bola prijatá v prijímajúcom členskom štáte nie adresátom tejto písomnosti, ale treťou osobou, treba uviesť, že článok 14 nariadenia č. 1393/2007 neobsahuje v tomto ohľade nijaké výslovné ustanovenie.
- 87 Nič to však nemení na skutočnosti, že z článku 19 ods. 1 písm. b) toho istého nariadenia možno vyvodiť, že písomnosť, ktorá sa má doručiť, môže byť odovzdaná nielen adresátovi osobne, ale tiež v prípade jeho neprítomnosti osobe, ktorá sa nachádza v mieste jeho bydliska.
- 88 V praxi totiž nie je odovzdanie do vlastných rúk žalovaného vždy možné. Nariadenie č. 1393/2007 preto nevyklučuje, že za určitých okolností môže dotknutú písomnosť prijať tretia osoba.
- 89 V takom prípade treba napriek tomu dbať na to, aby boli dodržané všetky záruky nevyhnutné na účinnú ochranu práva adresáta písomnosti na obranu.
- 90 *A fortiori* v situácii, akou je situácia vo veci samej, keď sa žalovaný nedostavil na prvé pojednávanie, ktorého dátum určenia bol spresnený v písomnosti, ktorá mu bola doručená poštou, je totiž v prvom rade dôležité ubezpečiť sa, či jednak tento žalovaný skutočne prijal návrh na začatie konania, ktorý mu umožní oboznámiť sa s tým, že sa proti nemu začalo súdne konanie v inom členskom štáte, a identifikovať predmet a dôvody návrhu, a na druhej strane, či mal k dispozícii dostatok času na prípravu svojej obrany.
- 91 Takáto ochrana práv žalovaného, ktorý sa nezúčastnil na konaní, konkrétnejšie upravená v článku 19 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007, okrem toho zodpovedá cieľu sledovanému ustanoveniami iných aktov Únie týkajúcich sa súdnej spolupráce v občianskych a obchodných veciach, ako je nariadenie č. 44/2001, ktorého článok 34 bod 2 tiež predpokladá, že dotknutá písomnosť bola najskôr doručená takémuto žalovanému (pozri v tomto zmysle uznesenie z 28. apríla 2016, *Alta Realitat*, C-384/14, EU:C:2016:316, bod 86 a citovanú judikatúru, ako aj rozsudok zo 7. júla 2016, *Lebek*, C-70/15, EU:C:2016:524, bod 41 a citovanú judikatúru).
- 92 Ako uviedol generálny advokát v bode 36 svojich návrhov, otázka, či návrh na začatie konania bol doručený takým spôsobom, aby žalovaný mohol mať o ňom skutočne vedomosť, je tak rozhodujúca na určenie, či následne vydané súdne rozhodnutie môže byť považované za vykonateľné.
- 93 Za týchto podmienok, hoci tretia osoba môže platne prijať súdnu písomnosť v mene a na účet adresáta, musí byť táto možnosť napriek tomu vyhradená pre jasne stanovené prípady, a to s cieľom čo najlepšie zabezpečiť dodržanie práva tohto adresáta na obranu.
- 94 V dôsledku toho treba chápať pojem „bydlisko“ v zmysle nariadenia č. 1393/2007 ako označujúci miesto, kde adresát písomnosti býva a obvykle sa zdržiava.
- 95 Okrem toho podľa vzoru toho, čo stanovuje článok 14 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 805/2004, pokiaľ ide o doručenie návrhu na začatie konania v oblasti nesporných nárokov, možnosť tretích osôb prijať súdnu písomnosť namiesto jej adresáta sa môže uplatniť iba na dospelé osoby nachádzajúce sa vnútri bydliska adresáta, či už ide o členov rodiny, ktorí žijú na tej istej adrese ako on, alebo osoby ním zamestnané na tejto adrese.

- 96 Je totiž rozumné sa domnievať, že takéto osoby skutočne odovzdajú dotknutú písomnosť jej adresátovi.
- 97 Naopak, taký nie je nevyhnutne prípad iných tretích osôb, ako je obyvateľ susedného domu alebo osoba bývajúca v rovnakom bytovom dome, v ktorom adresát obýva jeden z bytov. Vzhľadom na to, že prijatie písomnosti takouto treťou osobou neposkytuje dostatočné záruky na to, aby bol adresát skutočne informovaný v požadovaných lehotách, nemožno ho považovať za dostatočne dôveryhodné na účely uplatnenia nariadenia č. 1393/2007.
- 98 V každom prípade, aj keď sú podmienky uvedené v bodoch 93 až 96 tohto rozsudku splnené a doručenie sa zdá v dôsledku toho ako riadne vykonané, adresátovi písomnosti sa zachováva možnosť preukázať všetkými dôkaznými prostriedkami prípustnými pred súdom rozhodujúcim v členskom štáte pôvodu, že sa nemohol skutočne oboznámiť s tým, že sa proti nemu začalo súdne konanie v inom členskom štáte, alebo identifikovať predmet a dôvody návrhu alebo mať k dispozícii dostatok času na prípravu svojej obrany. Úlohou uvedeného súdu je posúdiť relevantnosť týchto dôkazov s riadnym zohľadnením všetkých okolností daného prípadu.
- 99 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba odpovedať na prvé dve položené otázky tak, že nariadenie č. 1393/2007 sa má vykladať v tom zmysle, že doručenie návrhu na začatie konania prostredníctvom poštovej služby je platné, aj keď:
- potvrdenie o doručení doporučeného listu obsahujúceho písomnosť, ktorá sa má doručiť svojmu adresátovi, bolo nahradené iným dokladom pod podmienkou, že tento doklad poskytuje rovnocenné záruky v oblasti poskytnutých informácií a dôkazu. Je úlohou súdu rozhodujúceho v členskom štáte pôvodu ubezpečiť sa o skutočnosti, že adresát prijal dotknutú písomnosť za takých podmienok, že jeho právo na obranu bolo dodržané,
  - písomnosť, ktorá sa má doručiť, nebola odovzdaná svojmu adresátovi osobne, pokiaľ bola odovzdaná dospelaj osobe nachádzajúcej sa vnútri obvyklého bydliska tohto adresáta, ktorá je buď členom jeho rodiny alebo zamestnaným v jeho službe. V prípade potreby je úlohou tohto adresáta preukázať všetkými dôkaznými prostriedkami prípustnými pred súdom rozhodujúcim v členskom štáte pôvodu, že sa nemohol skutočne oboznámiť s tým, že sa proti nemu začalo súdne konanie v inom členskom štáte, alebo identifikovať predmet a dôvody návrhu alebo mať k dispozícii dostatok času na prípravu svojej obrany.

O trovách

- 100 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (desiata komora) rozhodol takto:

1. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, podľa ktorej za predpokladu, že súdna písomnosť doručovaná žalovanému s bydliskom na území iného členského štátu nebola vyhotovená alebo k nej nie je pripojený preklad do jazyka, ktorému tento adresát rozumie, alebo do úradného jazyka prijímajúceho členského štátu, alebo ak je v tomto členskom štáte niekoľko úradných jazykov, do úradného jazyka alebo do jedného z úradných jazykov miesta, kde sa má doručiť,

opomenutie vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II tohto nariadenia má za následok neplatnosť uvedeného doručenia, aj keď túto neplatnosť musí ten istý žalovaný namietnuť v určenej lehote alebo na začiatku konania a pred akoukoľvek obranou vo veci samej.

To isté nariadenie naopak vyžaduje, aby bolo takéto opomenutie napravené v súlade s ustanoveniami uvedenými v tomto nariadení prostredníctvom oznámenia vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II tohto nariadenia dotknutej osobe.

- 2. Nariadenie č. 1393/2007 sa má vykladať v tom zmysle, že doručenie návrhu na začatie konania prostredníctvom poštovej služby je platné, aj keď:**
- potvrdenie o doručení doporučeného listu obsahujúceho písomnosť, ktorá sa má doručiť svojmu adresátovi, bolo nahradené iným dokladom pod podmienkou, že tento doklad poskytuje rovnocenné záruky v oblasti poskytnutých informácií a dôkazu. Je úlohou súdu rozhodujúceho v členskom štáte pôvodu ubezpečiť sa o skutočnosti, že adresát prijal dotknutú písomnosť za takých podmienok, že jeho právo na obranu bolo dodržané,**
  - písomnosť, ktorá sa má doručiť, nebola odovzdaná svojmu adresátovi do jeho vlastných rúk, pokiaľ bola odovzdaná dospelej osobe nachádzajúcej sa vnútri obvyklého bydliska tohto adresáta, ktorá je buď členom jeho rodiny, alebo zamestnancom v jeho službe. V prípade potreby je úlohou tohto adresáta preukázať všetkými dôkaznými prostriedkami prípustnými pred súdom rozhodujúcim v členskom štáte pôvodu, že sa skutočne nemohol oboznámiť s tým, že sa proti nemu začalo súdne konanie v inom členskom štáte, alebo identifikovať predmet a dôvody návrhu alebo mať k dispozícii dostatok času na prípravu svojej obrany.**

Podpisy